МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА МИТНОЇ СПРАВИ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Міжнародний валютний фонд,його призначення,роль у фінансовій підтримці національних економік світу»

Здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня 4 курсу, групи МЕБ-19-1
спеціальності 292 «Міжнародні Економічні відносини»,
освітня програма «Міжнародні економічні відносини/International Economic Relations»

_____ Калима Адріана Ярославовича
(підпис)

Науковий керівник _____Белінська Яніна Василівна д.е.н., професор
(підпис)

Гарант освітньо-професійної
програми _____ Белінська Яніна Василівна д.е.н., професор
(підпис)

Допущено до захисту за рішенням кафедри _____
протокол від «10» «05» 2023 № 12

Завідувач
кафедри _____ Стежко Надія Володимирівна д.е.н., професор
(підпис)

Ірпінь – 2023

Реєстрація № 89 17. 05. 2023
(дата) (підпис відповідальної особи)

Результати перевірки до захисту 10.05.2023
(до захисту, на доопрацювання) (дата) (підпис)

Результат захисту 4 (В) 13.06.2023
(оцінка) (дата) (підпис)

Голова комісії: А.А. Калєнюк
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії:
(підпис) Я. В. Свєжко
(ініціали, прізвище)
(підпис) Я. В. Бєлінська
(ініціали, прізвище)
(підпис) О. В. Коляда
(ініціали, прізвище)

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
80	B	4	13.06.2023	Поволяєв Ю.А. Сергєєва Н.В. Белінська Я.В. Жолнір О.В. Дябіна М.С.

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	Б	3 (задовільно)
50-59	E	
35-49	ЄХ	2 (незадовільно)

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЕКТС

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: керівника, голови комісії членів комісії, секретаря, (підписи)
ОЦІНЮВАННЯ	КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КЕРІВНИКОМ ТА РЕЦЕНЗЕНТОМ			
1.Зміст кваліфікаційної роботи (якість теоретичного матеріалу, його зв'язок з практичним, вміння представляти матеріал в логічній послідовності, наявність висновків та пропозицій)	від 0 до 30		22	Белінська Я.В.
2.Дотримання вимог щодо оформлення	від 0 до 10		8	
3.Вчасне виконання роботи на всіх етапах у встановлені кафедрою терміни	від 0 до 5		2	
4. Рецензент	від 0 до 5		4	
РАЗОМ БАЛІВ*	від 0 до 50		36	
ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ				
1.Доповідь	від 0 до 10		10	Поволяєв Ю.А. Сергєєва Н.В. Белінська Я.В. Жолнір О.В. Дябіна М.С.
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 5		5	
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 25		25	
5. Апробація (участь у конференціях)	від 0 до 10		4	
РАЗОМ БАЛІВ	від 0 до 50		44	
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	від 0 до 100		80	

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЄКТС

Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи
Кафедра міжнародних економічних відносин
Спеціальність 292 "Міжнародні економічні відносини"
Освітня програма "Міжнародні економічні відносини"

Затверджую
Завідувач кафедри _____

_____

«12» 08 2022

Завдання на кваліфікаційну роботу

здобувачу вищої освіти

Калиму Адріану Ярославовичу
(прізвище, ім`я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи: "Міжнародний валютний фонд, його призначення, роль у фінансовій підтримці національних економік світу"

Затверджена наказом ректора від «9» 11 2022 № 1187

2. Строк здачі закінченої роботи 4. 05. 2023

3. Цільова установка: Еволюція ролі МВФ

Мета роботи: дослідження процесу еволюції ролі Міжнародного Валютного Фонду.

Об'єкт дослідження: Міжнародний Валютний Фонд.

Предмет дослідження: еволюція ролі даної організації на фоні глобальних змін та криз.

База дослідження включає праці та дослідження таких вчених та економістів як М. Бордо, Дж. Стігліц, Дж. Уітлі, Р. Вобель, А. Дреер і У. Сойлу, Б. Фрей та інші.

Вихідні дані до роботи: наукова та науково-методична література.

Перелік графічного матеріалу: таблиці, графіки які відповідають даній тематиці роботи

---

4. Зміст кваліфікаційної роботи:

РОЗДІЛ 1. РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО ВАЛЮТНОГО ФОНДУ В СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

1.1 Роль МВФ на момент заснування

1.2 Розпад Бреттон-Вудської системи

1.3 Останні тенденції, що визначали роль МВФ

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОБОТИ ФОНДУ НАД КЛЮЧОВИМИ ГЛОБАЛЬНИМИ ПРОБЛЕМАМИ

2.1 Аналіз та рекомендації МВФ щодо управління та боротьби з корупцією

2.2 Реакція МВФ на пандемію Covid-19

2.3 Боротьба МВФ зі зміною клімату

РОЗДІЛ 3. РОЛЬ США В ДІЯЛЬНОСТІ МВФ

5. Календарний план виконання кваліфікаційної роботи

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1.	Вибір теми	до 01.11.2022р.	1.11.2022р.
2.	Вивчення літ. огляд та складання плану	до 10.12.2022р.	10.12.2022р.
3.	Підготовка I розділу дип. роботи	10.12.2022р.	10.12.2022р.
4.	Підготовка II розділу дип. роботи	1.02.2023р.	1.02.2023р.
5.	Підготовка III розділу дип. роботи	10.03.2023р.	10.03.2023р.
6.	Підготов. вступу та висновків	1.04.2023р.	1.04.2023р.
7.	Оформлення списку літератури	6.05.2023р.	10.05.2023р.
8.	Допуск до захисту	10.05.2023р.	10.05.2023р.
9.	Захист дипломної роботи	10-15.06.2023р.	12-13.06.2023р.

6. Дата видачі завдання «25» 10 2022

7. Керівник кваліфікаційної роботи _____ (підпис) Белінська Я.В. (прізвище, ініціали)

10. Гарант освітньо-професійної програми _____ (підпис) Белінська Я.В. (прізвище, ініціали)

11. Завдання до виконання отримав здобувач вищої освіти _____ (підпис) Халим А.Я (прізвище, ініціали)

ВСТУП.....4
РОЗДІЛ 1 РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО ВАЛЮТНОГО ФОНДУ В СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ.....6
1.1 Роль МВФ на момент заснування..... 6
1.2 Розпад Бреттон-Вудської системи.....9
1.3 Останні тенденції, що визначали роль МВФ.....12
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ РОБОТИ ФОНДУ НАД КЛЮЧОВИМИ ГЛОБАЛЬНИМИ ПРОБЛЕМАМИ.....17
2.1 Аналіз та рекомендації МВФ щодо управління та боротьби з корупцією.....17
2.2 Реакція МВФ на пандемію Covid-19.....22
2.3 Боротьба МВФ зі зміною клімату..... 27
РОЗДІЛ 3 РОЛЬ США В ДІЯЛЬНОСТІ МВФ.....34
ВИСНОВКИ.....38
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....42

ВСТУП

Актуальність теми. Кінець XX-го початок XXI-го століття виявився певним переломним періодом для МВФ. Низка серйозних криз та пов'язана з ними переоцінка того, як підтримувати міжнародну фінансову стабільність, підвищили актуальність ролі фонду. Роль МВФ полягає в наданні обґрунтованих політичних порад членам для сприяння макроекономічній стабільності та запобігання виникненню криз. Макроекономічна стабільність має вирішальне значення, оскільки вона є необхідною умовою забезпечення ефективного функціонування міжнародних фінансових і торговельних систем і досягнення кінцевих цілей економічного зростання і розвитку.

В результаті визнання МВФ та його акціонерами необхідності змін — за останні п'ять років його діяльність була суттєво переорієнтована на основні обов'язки. Потреба у змінах залишається актуальною. МВФ потребує розвитку в міру того, як світ змінюється, щоб зберегти свою роль для міжнародної фінансової системи. Важливо, щоб його еволюція відбуватися навколо основних обов'язків, уникаючи фрагментації фокусу на сфери, з якими краще працювати в інших частинах міжнародної фінансової архітектури. Для глибшого розуміння суті цієї установи, необхідно проаналізувати еволюцію ролі МВФ з часу його заснування в 1940-х роках та розглянути деякі майбутні виклики.

Незважаючи на критику, фонд зберігає центральну роль у сучасній міжнародній фінансовій архітектурі, що свідчить про те, що дотеперішній розвиток в цілому вважається успішним. Однак вибір, який він робитиме зараз у відповідь на тиск щодо подальших змін, допоможе визначити, чи залишатиметься МВФ таким же актуальним протягом наступних десятиліть.

Хоча діяльність Фонду є досить важливою, дискусія про його роль полягає не лише в тому, що установа повинна або не повинна робити. Йдеться також про те, чого національні уряди-акціонери МВФ очікують від Фонду як

інституції та їхню відданість тій ролі, яку вони йому надають. Акціонерами фонду є практично всі країни світу, тож за його майбутню ефективність, в основному, відповідає міжнародна спільнота.

Після 78-и років становлення існують дуже суперечливі погляди на важливість і роль МВФ для сучасної міжнародної економіки, а також на його ефективність. З одного боку, є ті, хто вважає, що фонд добре адаптувався до мінливого світового середовища і, можливо, потребує деяких реформ у міжнародній архітектурі.

З іншого боку, є ті, хто вважає, що його корисний час минув в силу гнучкості обмінного курсу та відкритих ринків капіталу. Ці радикально суперечливі погляди вимагають збалансованого погляду на роль і ефективність МВФ у контексті його історичної еволюції.

Метою роботи є дослідження процесу еволюції ролі Міжнародного Валютного Фонду.

Виходячи з цієї мети, ставляться такі основні **завдання**:

– проаналізувати шлях, який пройшов МВФ з часів створення;

– зробити аналіз діяльність фонду, направлену на вирішення глобальних проблем;

– проаналізувати роль США в функціонуванні МВФ;

– спрогнозувати перспективи Міжнародного Валютного Фонду;

Об'єктом цього дослідження є Міжнародний Валютний Фонд.

Предметом роботи виступає еволюція ролі даної організації на фоні глобальних змін та криз.

Інформаційною базою послужили праці та дослідження таких вчених та економістів як М. Бордо, Дж. Стігліц, Дж. Уітлі, Р. Вобель, А. Дреер і У. Сойлу, Б. Фрей та інші.

Під час написання кваліфікаційної роботи були використані такі **методи дослідження**, як узагальнення, порівняння, аналогія, аналіз, синтез, та конкретизація.

Структура роботи обумовлена метою, завданнями, а також характером предмета та об'єкта дослідження. Дана робота складається з вступу, трьох розділів, підрозділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1 РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО ВАЛЮТНОГО ФОНДУ В СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

1.1 Роль МВФ на момент заснування

Сорок чотири країни-союзники зібралися на Бреттон-Вудській конференції в 1944 році, щоб встановити післявоєнний фінансовий порядок, який сприяв би економічному співробітництву та запобігав повторенню валютної війни, яка «допомогла» розпочати Велику депресію. Новий режим мав на меті розвивати стале економічне зростання, підвищити рівень життя та зменшити бідність. Історична угода заснувала Світовий банк та МВФ і вимагала від країн-учасниць прив'язати свої валюти до долара США. На відміну від Світового банку, який був розроблений як кредитна установа, зосереджена на довгостроковому розвитку та соціальних проектах, МВФ був задуманий як охоронець монетарної та валютної політики, життєво важливих для глобальних ринків.

МВФ був заснований для сприяння міжнародній фінансовій стабільності в період відновлення після Другої світової війни. Метою Фонду, як зазначено в його Статуті, є сприяння міжнародній валютній співпраці, фінансовій стабільності та світовому економічному зростанню. [27, с. 135] Ця мета залишається широко актуальною до сьогоднішнього дня, хоча засоби її досягнення суттєво змінилися.

Міжнародний валютний фонд є складною різнорівневою структурою. Теоретично всі держави-члени Фонду мають у своєму розпорядженні рівні можливості переслідування і відстоювання своїх інтересів у рамках цієї організації. Специфіка МВФ полягає в тому, що цей міжнародний інститут займається, головним чином, перерозподілом колосальних обсягів ліквідності в глобальному масштабі — від країн-донорів до країн-реципієнтів.

Цілями Міжнародного валютного фонду є:

- сприяти міжнародній валютній співпраці через постійну установу, яка забезпечує механізм для консультацій і співпраці з питань міжнародних валютних проблем;
- сприяти розширенню та збалансованому зростанню міжнародної торгівлі та підтримці високого рівня зайнятості та реального доходу, а також розвитку виробничих ресурсів усіх членів як головних цілей економічної політики;
- сприяти стабільності обміну, підтримувати впорядковані домовленості про обмін між членами та уникати конкурентного зниження курсу;
- допомогати у створенні багатосторонньої системи платежів щодо поточних операцій між членами та в усуненні валютних обмежень, які перешкоджають зростанню світової торгівлі;
- викликати довіру до членів, надаючи їм тимчасовий доступ до загальних ресурсів Фонду під відповідними гарантіями для виправлення та коригування своїх платіжних балансів, не вдаючись до заходів, що руйнують національне чи міжнародне процвітання;
- скорочувати тривалість і зменшувати ступінь нерівноваги в міжнародних платіжних балансах країн-членів.

На момент заснування МВФ, досвід 1930-х років ще довго залишався в пам'яті. Конкурентна девальвація, пов'язана з політикою «жебрака-сусіда», вважалася ключовим джерелом нестабільності в міжнародній фінансовій системі. Основною частиною вирішення цієї проблеми, за задумом архітекторів Бреттон-Вудської системи, було створення системи прив'язаних обмінних курсів для протидії такій дестабілізуючій поведінці [1]. Система передбачала набір паритетів обмінних курсів між членами, прив'язаних до золота або долара США, причому вартість долара, у свою чергу, прив'язана до ціни золота на рівні 35 доларів США за унцію.

Основною функцією Фонду в цій системі була підтримка даних паритетів обмінних курсів, у тому числі шляхом надання позик членам, які зіткнулися з короткостроковим платіжним дисбалансом. По суті, Фонд діяв як міжнародна кредитна спілка. Члени робили внесок у резерв, з якого країни, які зіткнулися з дефіцитом платіжного балансу, могли позичати фінансові ресурси для підтримки свого прив'язаного обмінного курсу [3].

Статті Угоди (пункт (V) статті 1) припускають умовність у доступі до ресурсів «під відповідними гарантіями» [27]. Але природа умовності не була визначена. Швидше за все, вона з'явилась з часом із розробкою та діяльністю підтримуваних Фондом програм адаптації. Запровадження угод stand-by у 1952 році для надання середньострокової допомоги призвело до введення чітких умов, згідно з якими від країн вимагалося прийняти політику для вирішення проблеми балансу з виплатами в обмін на підтримку Фонду [3]. Запровадження механізму розширеного фінансування в 1974 році для довгострокових криз призвело до створення трирічних умовних програм, що охоплюють не лише макроекономічну політику, пов'язану з платіжним балансом, а й структурну [11].

Отже, основна роль МВФ, як це передбачено Бреттон-Вудськими угодами, полягала у сприянні стабільності міжнародних фінансів та наданні короткострокового фінансування для вирішення проблеми короткострокового дефіциту платіжного балансу за поточними операціями у розвинених країнах. Іншими словами, МВФ спочатку створювався як інститут, який приносить користь розвиненим країнам, привязуючись до доллара США.

1.2 Розпад Бреттон-Вудської системи

Вагомий вплив на роль МВФ мав розпад Бреттон-Вудської системи паритетів валютних курсів між 1968 і 1971 роками. Хоча немає єдиної думки щодо причин розпаду, зазвичай висуваються деякі загальні фактори. Серед них – розрив зв'язку між доларом США та монетарним запасом золота, оскільки війна у В'єтнамі та зростання світового виробництва і ліквідності погіршили конвертованість долара США в золото [1]. Збільшення мобільності капіталу також створило навантаження на систему через сприяння спекуляціям проти фіксованих паритетів. Нарешті, збільшення нестабільності цін у США означало, що система фіксованих валютних курсів дедалі більше ризикувала створити передавальний механізм для вищої світової інфляції, створюючи тиск на паритети.

Після краху Бреттон-Вудської системи, а особливо після азіатської кризи 1997-98 рр., зростає визнання переваг більш гнучких валютних курсів. Економічна ортодоксальність перейшла від розгляду плаваючих курсів як джерела нестабільності в 1940-х роках до все більшого сприйняття їх як засобу поглинання впливу міжнародних потрясінь [9].

Роль «амортизатора» плаваючих ставок стала більш важливою зі збільшенням обсягів виробництва та нестабільністю цін, що спостерігались з початку 1970-х років. Триєдність монетарної політики, спрямованої на внутрішній баланс, фіксований обмінний курс і міжнародну мобільність капіталу виявилась нестабільною. Тобто, було визнано, що неможливо проводити незалежну монетарну політику, захищаючи фіксований обмінний курс мобільним капіталом, так як це обмежує гнучкість політиків у вирішенні питань нестабільності цін і виробництва.

Той факт, що кінець Бреттон-Вудської системи не означав аналогічний кінець ролі МВФ, сам по собі показує, як розвивався МВФ з моменту свого створення. Хоча система прив'язаних обмінних курсів виявилася нежиттєздатною, країни не залишилися байдужими до нестабільності цих курсів: вони могли вільно змінюватися, але бажано «впорядковано». Тому потреба в інституції, яка б сприяла міжнародній фінансовій стабільності, у тому числі шляхом надання позик країнам, яким потрібна ліквідність для виправлення короткострокових макроекономічних дисбалансів, залишалася гострою. Однак мінливі тенденції у світовій економіці явно змінили підхід самого Фонду до своєї ролі.

Зокрема, на початку ери гнучких валютних курсів, значно розвинулася концепція нагляду МВФ. Фонд отримав офіційну наглядову роль після внесення змін до Статей угоди в 1978 році. Згідно з цією роллю, МВФ було доручено здійснювати нагляд за політикою членів. Крім того, члени були зобов'язані надати інформацію, необхідну для проведення такого спостереження.

Це відображало розширення фокусу діяльності Фонду для досягнення результатів платіжного балансу, що відповідають обмінному курсу, для розгляду узгодженості загальних параметрів макроекономічної політики з внутрішнім і зовнішнім балансом та для визначення потенційних криз ще до того, як вони досягнуть точки розриву. Це стало своєрідною еволюцією ролі Фонду, але такою, що залишається сумісною з його загальними цілями.

Запровадження механізму розширеного фінансування в 1974 році, який зосереджувався на довгостроковій політиці та впливав на платіжний баланс, свідчить про розширення масштабів програм Фонду. Втім, внаслідок розширення, ускладнювались умови, що стосуються довгострокового політичного становлення країн-членів.

У ретроспективі, роль МВФ до кінця 1970-х років розвивалася в широкому напрямку. Основна мета забезпечення міжнародної фінансової

стабільності залишилася незмінною, але оцінка проблеми перемістилася від вузько визначеного управління валютним курсом до сумісності ширших макроекономічних параметрів із упорядкованою поведінкою обмінного курсу, а підхід МВФ рухався в ногу з глобальними змінами.

Отже з розпадом Бреттон-Вудьскої системи та скасуванням «золотовалютного стандарту» в 1973 р. МВФ втратив свою важливу роль як гарант фіксованого обмінного курсу валют розвинених країн. Проте МВФ не зник, навпаки, у рамках Ямайської системи сфера діяльності Фонду розширилася. МВФ в даний час перетворився на «інститут антикризового регулювання та фінансування розвитку» для країн, що розвиваються [2, с. 16-18].

З моменту заснування, Міжнародний Валютний Фонд зазнав значних змін як головний розпорядник світової валютної системи. Офіційно відповідаючи за управління глобальним режимом обмінних курсів і міжнародних платежів, фонд змінив себе на ширшу й активнішу роль після краху фіксованих валютних курсів, розвиваючи відносини з країнами, що розвиваються, від Азії до Латинсьої Америки. У 2010 році він знову набув актуальності, коли розгорнулася європейська боргова криза, а через десять років він активно реагував на економічний колапс, спровокований пандемією коронавірусу.

1.3 Останні тенденції, що визначали роль МВФ

Останнім часом важливою тенденцією стало швидке розширення потоків приватного капіталу між країнами та тісніша інтеграція світового капіталу. Незважаючи на потенційну користь для зростання економік країн-одержувачів, ці події мали ряд негативних наслідків.

По-перше, країни стали більш вразливими до ризику кризи рахунку капіталу. Наявність великих обсягів мобільного приватного капіталу збільшила ризик гострої реакції ринку перед обличчям економічного дисбалансу. Це означало, що втрата довіри до внутрішньої політики може відбутись досить раптовою і призвести до різких розворотів у потоках капіталу з подальшим невпорядкованим і шкідливим коригуванням.

Другим наслідком стало те, що кризи дедалі частіше виявляли серйозні недоліки структурної політики, особливо у фінансовому секторі. Це стало причиною розрізнення фінансових і «традиційних» криз платіжного балансу. Хоча було б надто складно провести сувору дихотомію між цими двома характеристиками, очевидно, що навантаження на вітчизняні фінансові системи, спричинені зростанням масштабів потоків капіталу, внесли новий елемент у сучасні кризи. Це перемістило фокус нагляду Фонду далі за межі макроекономічної стабілізації на сфери пруденційної та регуляторної реформи у фінансовому секторі.

Додатковою особливістю сучасних криз є наявність ефекту зараження, що виникає внаслідок більш тісної інтеграції глобальних потоків капіталу. Це

свідчить про те, що втрата довіри до однієї країни спричинила подібну втрату довіри в інших країнах. Передача криз від однієї країни до іншої створила нові загрози для стабільності міжнародної фінансової системи в цілому.

Змінний характер і посилення криз мали низку наслідків для Фонду. Відбулася подальша еволюція ролі спостереження Фонду: її було розширено. Це, в першу чергу, допомогло вирішити структурні проблеми, які становлять загрозу макроекономічній стабільності та виявляти нові вразливості. Важливо було зосередити увагу на таких питаннях, як розмір, термін погашення та валютний склад зовнішнього боргу [27]. Розширений обсяг моніторингу окремих країн був доповнений підвищеним акцентом на багатосторонньому та регіональному нагляді для виявлення взаємодій та зв'язків, які можуть сприяти поширенню криз.

Також, було підвищено увагу до стабільності внутрішніх фінансових систем, особливо після азіатської фінансової кризи кінця 1990-х років. Це стало причиною розвитку та розширення діяльності органів, які доповнюють роль Фонду. До них входить Форум фінансової стабільності, який сприяє обговоренню серед членів відповідної нормативної та пруденційної практики. Однак даний форум не є єдиним, оскільки останніми роками робота різних органів із встановлення стандартів привертає все більше уваги [28].

Збільшення розміру потоків приватного капіталу також ввело новий елемент у вирішення кризи. У «традиційних» кризах поточного рахунку завдання полягало в тому, щоб забезпечити фінансування для підтримки країн у внесенні відповідних коригувань до внутрішньої політики для виправлення дисбалансу. Хоча ця роль залишилась, накопичення великої суми приватного боргу означало, що кредитування МВФ і коригування внутрішньої політики може бути недостатнім для досягнення макроекономічної стабільності. Тобто країни дедалі частіше потрапляли в ситуації, коли може не існувати низки елементів внутрішньої політики, які могли б вивести їх на стабільний шлях без певної реструктуризації боргів. Це призвело до закликів пошуку механізмів

кращого координування реструктуризації приватного суверенного боргу в кризових ситуаціях.

Відносно менший обсяг потоків капіталу в офіційному секторі призвів до ситуації, в якій довіра та успіх програм, що підтримуються Фондом, кредитування Фонду та виконання умов були на вищому рівні:

Рис. 1.1 Аналіз потоку капіталу в приватному та офіційному секторах [23]

В останні роки Фонд намагався зупинити кризи за допомогою фінансування, яке є невеликим порівняно з нестабільними потоками приватного капіталу. Існує також консенсус щодо того, що навіть якщо вони достатньо великі, ресурси офіційного сектора не можуть бути використані для «виручання» приватного сектора. Необхідність участі Фонду в запобіганні кризі, щоб вона була каталітичною — щоб вселити довіру та «рятувати» приватний сектор — стала ще більш важливою.

Останнім часом також активізувалися дебати щодо ефективності політики Фонду щодо запобігання та розв'язання криз. Після азіатської фінансової кризи дехто критикував Фонд за те, що він «пропустив ознаки» нової кризи та занадто покладався на «старі» рішення у пошуках її вирішення «нових» проблем, наприклад, шляхом використання політики

макроекономічної стабілізації, коли більшість основних проблем були, по суті, структурними за своєю природою. Інші стверджували, що параметри макроекономічної політики для уникнення криз, не є тими, яких слід дотримуватися після кризи рахунку капіталу [17]. Деякі критики також стверджували, що проведення структурних реформ як частини управління кризою є недоречним, тоді як інші вважали, що Фонд взагалі не відіграє жодної ролі у структурних питаннях. Ця дискусія посилилася з появою криз у країнах, які постійно отримують широку підтримку Фонду. Це знизило довіру до Фонду в очах коментаторів і викликало сумніви щодо його ефективності як у запобіганні, так і в розв'язанні сучасних криз.

Нещодавні події також призвели до посилення громадського контролю за роллю МВФ і сумнівів щодо його легітимності. Вважається, що Фонд зазнав «повзучої місії», переходячи в сфери, що виходять за межі його первісного мандату та компетенції.

Дану критику слід розглянути більш детально. По-перше, досі немає консенсусу щодо того, як найкраще виявляти, запобігати та розв'язувати кризи пов'язані з капіталом. По-друге, місія Фонду зазнала певних руйнувань у відповідь на ширшу міжнародну думку та за вказівкою його акціонерів, які вимагали привернути увагу до включення структурної політики в широкий спектр сфер не пов'язаних з оригінальним призначенням установи. До них відносяться військові витрати, екологічні та гендерні питання. Але «повзуча місія» також виникла через зміну характеру членства. Так, членство країн з перехідною економікою на початку 1990- х років принесло з собою нові проблеми, що відрізняються від тих, з якими раніше мав справу Фонд, особливо щодо структурної політики та її взаємодії зі зростанням і макроекономічною стабільністю.

Подібним чином, посилення уваги до зростання та скорочення бідності, за вказівкою міжнародної спільноти, породило нові питання, щодо яких Фонд повинен надавати консультації. Контрольний список вказує на те, що

працівники Фонду тепер повинні розглядати, можливо, близько 40-а окремих питань у кожному звіті про спостереження за статтею IV[26]. Чим ширший діапазон обов'язків, покладених на Фонд, тим більший ризик того, що його фокус стане фрагментованим, що мають чітко усвідомлювати його акціонери.

Поступове переосмислення проблеми підтримки міжнародної фінансової стабільності залучило Фонд до вирішення ширшого кола структурних, фінансових та інституційних питань. На цьому шляху варто знати, коли зупинитися, оскільки практично кожен аспект економіки можна вважати макроекономічно відповідним, принаймні певною мірою. Незважаючи на успіх нещодавніх зусиль щодо переорієнтації Фонду на його основні обов'язки, необхідність уникати надмірного розповзання місії залишатиметься актуальною проблемою.

Втім, є і інша сторона сучасних тенденцій. Варто розуміти, що МВФ надає високоякісні технічні консультації урядам. Вони спрямовані на те, щоб допомогти їхнім країнам уникнути фінансових, бюджетних і боргових криз – поради, яких ці уряди часто не дотримуються, головним чином тому, що їхні політичні та економічні еліти виграють від існуючої нежиттєздатної політики. Коли країни потрапляють в економічну кризу – часто внаслідок ігнорування порад Фонду – МВФ пропонує прохідні позики, щоб дозволити країні продовжувати функціонувати, поки вона проводить політичні реформи, необхідні для виходу з кризи. У багатьох випадках ці політичні реформи передбачають скорочення державних витрат – особливо на нецільові субсидії, як-от недорогі електроенергія та паливо – що болісно для тих, хто раніше отримував вигоду від цих субсидій. Це часто викликає багато гніву та політичної опозиції, а також звинувачень в сторону МВФ у важких умовах, з якими стикається країна. Це схоже на звинувачення лікарів у появі чуми, тому що, коли вибухне чума, у лікарів буде багато вигоди.

Репутація МВФ досі страждає через деякі погані поради, які його співробітники дали на початку 1980-х років урядам, країни яких потрапили в

боргову кризу. Фонд заохочував їх скоротити витрати та не робив винятків для основних витрат на базову охорону здоров'я та освіту. Відтоді Фонд повністю засвоїв урок і докладає всіх зусиль, щоб заохочувати уряди визначати пріоритетні витрати на такі форми витрат, які зменшують бідність, і зосереджувати скорочення на менш важливих статтях.

Отже, майже через шість років після початку азіатської кризи слід визнати, що відбулася значна еволюція в фокусі діяльності фонду. Ця еволюція має тривати й надалі відповідно до зміни природи міжнародної економічної та фінансової системи. Усі інституції повинні розвиватися, якщо вони хочуть залишатися ефективними, при цьому підтримуючи відповідний баланс. При цьому, надто важливим є дотримання країнами відповідних рекомендацій та порад фонду, навіть якщо постає необхідність у непопулярних політичних та економічних рішеннях.

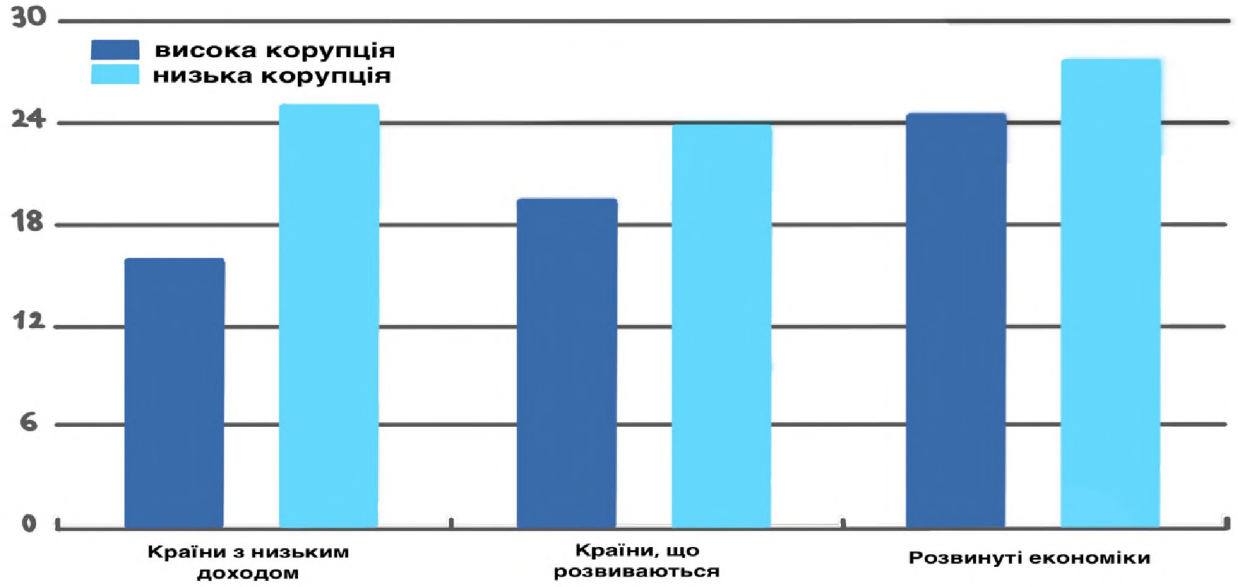
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ РЕАКЦІЇ ФОНДУ НА КЛЮЧОВІ ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ

2.1 Аналіз та рекомендації МВФ щодо управління та боротьби з корупцією

Як визнав колишній директор-розпорядник МВФ Мішель Камдессю двадцять п'ять років тому, «ефективне управління є важливим для країн на всіх етапах розвитку» [10]. І справді, питання, пов'язані з управлінням та боротьбою з корупцією, певною мірою є «старими» новими проблемами, оскільки вперше було прийнято політику щодо ролі Міжнародного Валютного Фонду в управлінні в 1997 році. Проте подальші дані показали, що на практиці реалізація цієї політики була спонтанною та нерівномірною. Увага зосереджувалась, головним чином, на кількох країнах, які були позичальниками та в яких виникали особливо серйозні проблеми публічної корупції. Первинна політика була побудована таким чином, що її було нелегко застосувати серед країн-членів, а слово «корупція» часто взагалі не використовувалося в обговоренні питань. У 2017 році МВФ розпочав перегляд політики управління 1997 року, а в квітні 2018 року Виконавча рада прийняла програму розширеного фінансування («Перегляд програми 2018 р.»), щоб надати подальші вказівки щодо політики 1997 року [13].

Важливим моментом огляду стала аналітична робота співробітників МВФ, яка показала згубні економічні наслідки корупції[13]. Прямі витрати від корупції завжди численні, так як відбуваються наступні процеси: зменшення державних надходжень, а отже, нижча спроможність платити за основні

послуги та важливі інфраструктурні проекти; викривлення, а отже, і

підвищення державних витрат та зниження якості державних інвестицій; послаблення спроможності країн формулювати та здійснювати монетарну політику а також послаблення фінансового нагляду та стабільності. Непрямі витрати від корупції також заслуговують на увагу та можуть мати навіть більш серйозні негативні наслідки, включаючи менші витрати на освіту та охорону здоров'я, що, у свою чергу, ускладнює зменшення бідності та нерівності доходів, а також знижує довіру бізнесу та зменшує інвестиції:

Рис.2.1 Витрати на освіту та охорону здоров'я країн з різним рівнем корупції [23]

Відповідно до цих зв'язків програма, ухвалена виконавчою дирекцією Фонду, містить ряди важливих елементів. По-перше, вона вимагає оцінювати характер і серйозність вразливості управління на систематичній основі, зосереджуючись не лише на корупції, а й зокрема на шести державних функціях, які мають найбільше відношення до макроекономічної діяльності:

- фіскальне управління;
- нагляд за фінансовим сектором;
- управління та операції центрального банку;

- регулювання ринку;
- верховенство права;
- боротьба з відмиванням грошей фінансуванням тероризму [25].

Оцінка також вивчає серйозність корупції в кожній країні. Цей дизайн відображає усвідомлення того, що стійка боротьба з корупцією вимагає зосередженості, яка виходить за межі судового переслідування корупції, щоб ширша вразливість управління не давала тріщини, які створюють корупційні можливості.

По-друге, «Перегляд програми 2018 р.» визначає, як оцінювати макрокритичність відповідно до політики. Основна увага приділяється гостроті управління та вразливості до корупції. Аналітичні дослідження МВФ показують дуже негативний вплив корупції на країну: втрачається здатність досягти стійкого, інклюзивного економічного зростання в майбутньому, навіть у випадках, коли поточні економічні умови здаються сприятливими [25]. Відповідно, щоб відбувалось фінансування МВФ, реформи для усунення корупції та вразливості управління повинні бути встановлені як умова щоразу, коли Фонд оцінює, що їх усунення є критично важливим для досягнення цілей економічної програми країни-члена або для моніторингу реалізації.

Що стосується нагляду МВФ, «Перегляд програми 2018 р.» має важливу функцію для оцінки макроекономічного впливу, оскільки вона передбачає, що, коли вразливість управління та корупції оцінюється як серйозна, навіть якщо на даний момент немає негативного макроекономічного впливу на члена, ці вразливі місця будуть вважатися такими, що мають достатній вплив на поточний або майбутній платіжний баланс і внутрішню стабільність, щоб вимагати обговорення під час консультації країни за статтею IV [25]. Зі свого боку, допомога МВФ має бути спрямована на зміцнення тих реформ управління та боротьби з корупцією, які вважаються критично важливими для фінансування або спостереження Фонду. У сферах, які не входять до його

компетенції, МВФ тісно співпрацює з іншими міжнародними організаціями, зокрема Світовим банком.

Третім важливим елементом програми є її зосередженість на тих, хто сприяє корупції. Окрім вразливих країн, є ті, чиї багатонаціональні компанії, наприклад, підкуповують іноземних чиновників у корумпованих країнах (пропозиція корупції), або чиї внутрішні механізми для запобігання приховуванню доходів від корупції (спрощення) є недостатніми або не застосовуються ефективно. Через відсутність значного впливу на поточну чи перспективну стабільність країни-експортера чи сприяння власній стабільності, МВФ не може розглядати ці питання як обов'язкову частину двостороннього наглядового обговорення з конкретним членом. В любому випадку, постачання та сприяння корупції має значні зовнішні побічні ефекти.

Центральним фактором ефективності політичних порад Фонду є потужність його нагляду, що охоплює як визначення необхідних коригувань політики, так і, що не менш важливо, ефективне впровадження політичних порад країнами-членами. Судження Фонду мають вагу, тому що вони, в принципі, є голосом міжнародної спільноти, що надає їй впливову позицію радника з питань політики. Щоб бути ефективним, важливо, щоб Фонд брав участь у відкритому та чесному діалозі зі своїми членами. Якщо Фонд фрагментує свою увагу, намагаючись стати як повністю незалежним і відкритим спостерігачем, так і відвертим і конфіденційним політичним радником, то він ризикує розірвати належні відносини зі своїми членами.

Щоб порада Фонду була законною, має існувати презумпція, що вона буде надана відповіднийрозгляд розвиненими країнами, ринками, що розвиваються, і економіками, що розвиваються. Те, що вважається «відповідним», може відрізнятися в різних країнах і може вимагати від Фонду краще оцінити політичні обмеження, що діють у країнах-членах у будь-який момент часу. Принаймні, Фонд може почати думати про те, як він може

найкращим чином допомогти урядам переконати своїх громадян у бажаності певних політичних реформ.

Отже, хоч було досягнуто великих успіхів у зміцненні управління та боротьбі з корупцією, у цій життєво необхідній роботі залишаються важливі проблеми. Так, хоча кілька країн взяли на себе зобов'язання боротися з корупцією всередині країни та на міжнародному рівні, коли вони підписали Конвенцію Організації Об'єднаних Націй (ООН) проти корупції, це зобов'язання все ще потребує втілення в ефективніші зусилля. Прогрес у проведенні аудитів витрат, які виявили проблеми з управлінням і корупцією, слід узгоджувати з кроками країн для розслідування та вжиття відповідних заходів у випадках виявлення неправомірних дій. Важливим є впровадження обмежень у таких сферах, як режими декларування активів та системи конфлікту інтересів. Прогрес у цій сфері майже завжди поступовий і вимагає наполегливих зусиль.

Це означає, що, зрештою, постійні зусилля влади країни є абсолютно необхідними складовими успіху. Прогрес, про який говорилося раніше, та інші досягнення та виклики демонструють силу закону та інституційних реформ для здійснення змін, здатність МВФ зробити позитивний внесок у боротьбу за належне управління та боротьбу з корупцією та важливість сталого намагання скоротити простір між законом, який міститься в книгах, і законом, який люди відчувають у своєму повсякденному житті.

2.2 Реакція МВФ на пандемію Covid-19

Глобальна пандемія, спричинена поширенням нового коронавірусу CO-VID-19, привернула увагу до здатності Міжнародного валютного фонду сприяти співпраці між державами в боротьбі з його економічними та фінансовими наслідками. Економічна та фінансова криза, викликана спалахом COVID-19, створила нові специфічні виклики для ефективного функціонування Фонду. Стало зрозуміло, що діяльність МВФ не може бути відокремлена від поваги до права людини на здоров'я та захисту навколишнього середовища, як життєво необхідних передумов сталого економічного розвитку, монетарної і фінансової стабільності та соціального добробуту. Незважаючи на складнощі , варто відмітити всі зусилля, які були направлені цією установою на вирішення глобальної проблеми.

Пандемія Covid-19 стала безпрецедентним шоком для світової економіки і багатьом країнам довелося швидко звертатися по допомогу Міжнародного валютного фонду. Центральні банки та міністерства фінансів найсучасніших економік могли розраховувати на внутрішню підтримку ліквідності та фіскальні заходи щодо збільшення доларових ринків та надання рятівних

ресурсів. Досить невелика кількість ринків, що розвиваються, мали доступ до цих заходів і достатньо власного грошового чи фіскального простору для протистояння вірусу, захисту вразливих та встановлення стійкого одужання.

Пандемічна паніка та зрушення на доларових ринках призвели до найбільшого рівня відтоку капіталу з ринків країн, що розвиваються. Згодом обмінні курси різко впали, а зовнішній борг зріс, у той час, коли туризм впав разом із цінами на товари, залишивши менше джерел доходу від експорту для сплати зовнішнього боргу. Саме тоді, коли багато країн, що розвиваються, потребували фінансового простору для боротьби з вірусом і захисту своїх економік, вони зіткнулися із зростаючим зовнішнім боргом. Як МВФ, так і Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД) оцінюють, що потреби в ліквідності для ринків країн, що розвиваються, тільки в 2020 році становили щонайменше 2,5 трильйона доларів і що понад 100 країн звернулися до МВФ за екстреною підтримкою [24].

У доларовому еквіваленті дії МВФ передбачають фінансове схвалення майже 83,1 мільярда доларів США протягом цього періоду. Більшість програм були безумовними, виплачуваними через Програму швидкого кредитування (RCF), Інструмент швидкого фінансування (RFI) та Гнучку кредитну лінію (FCL). Майже 85 відсотків програм виплат було спрямовано через RCF і RFI, які є інструментами, призначеними для допомоги країнам з нагальними потребами платіжного балансу [13].

На прикладі європейських країн можна побачити обсяги фінансування для подолання кризи:

Таблиця 2.2

Фінансова допомога МВФ країна Європи 2020-2021рр.

Країна	Тип фінансування	Затверджена сума (млн. дол. США)	Дата
Албанія	Інструмент швидкого фінансування RFI	190.5	10 квітня 2020р.
Боснія і Герцоговина	Інструмент швидкого фінансування RFI	361	20 квітня 2020р.
Косово	Інструмент швидкого фінансування RFI	56.5	10 квітня 2020р.
Молдова	Інструмент швидкого фінансування RFI Швидка кредитна лінія RFC Розширена кредитна лінія RCF	78.4 156.7 558.3	17 квітня 2020р. 21 грудня 2021р.
Чорногорія	Інструмент швидкого фінансування RFI	83.7	24 червня 2020р.
Північна Македонія	Інструмент швидкого фінансування RFI	190.83	10 квітня 2020р.
Україна	Програма Stand by	5000	9 червня 2020р.
Загальна сума: 6.676.93			

Джерело:[23]

Основна діяльність Фонду була зосереджена на наступних напрямках:

- *Надзвичайне фінансування.* МВФ відповіло на безпрецедентну кількість запитів на таке фінансування. Фонд тимчасово подвоїв доступ до своїх надзвичайних засобів — механізму швидкого кредитування (RCF) та інструменту швидкого фінансування (RFI), — що допомогло задовольнити підвищений попит на фінансову допомогу з боку країн-членів під час кризи. Ці можливості дозволили Фонду надавати екстрену допомогу без необхідності мати повноцінну програму. Надзвичайне фінансування було схвалено Радою директорів МВФ рекордно швидко для 80 країн. Згодом, МВФ схвалив фінансову

допомогу в рамках інших своїх кредитних угод, довівши загальну кількість країн до 85 [23];

- *Гранти на списання боргів.* МВФ розширив програму списання боргу через Трастовий фонд зі стримування та допомоги катастрофам (CCRT) для 29-ти найбідніших і найуразливіших країн-членів за їхніми зобов'язаннями перед МВФ, покриваючи придатну заборгованість цих країн. Це списання боргів допомогло країнам, які отримують вигоду, спрямувати більше своїх обмежених фінансових ресурсів на життєво важливу невідкладну медичну допомогу та інші заходи з надання допомоги, поки ці члени борються з наслідками пандемії COVID-19. Співробітники МВФ працювали з донорами, щоб збільшити кошти для подальшого полегшення боргів через цей траст та щоб тривалість списання заборгованості на основі грантів для найбільш уразливих членів можна було продовжити до квітня 2022 року;
- *Заклики до списання двостороннього боргу.* МВФ і Світовий банк визнали важкий тягар, який ця криза принесла для країн з низьким рівнем доходу, і закликали двосторонніх кредиторів призупинити платежі з обслуговування боргу з найбідніших країн. G20 відповіла на цей заклик 15 квітня 2020 року, погодившись призупинити погашення офіційного двостороннього кредиту від найбідніших країн до кінця 2020 року, який було продовжено до кінця 2021 року. Ініціатива призупинення обслуговування боргу (DSSI) означає, що офіційно протягом цього періоду кредитори призупинять виплати з обслуговування боргу найбідніших країн (73 країни). Це спосіб тимчасово послабити фінансові обмеження для цих країн і вивільнити обмежені ресурси для пом'якшення людського та економічного впливу кризи COVID-19;

- *Ініціатива виділення нових спеціальних прав запозичення (SDR) у розмірі 650 мільярдів доларів США.* У квітні 2021 року Міжнародний валютно-фінансовий комітет (МВФК) закликав МВФ зробити вичерпну пропозицію щодо нового загального розподілу СПЗ у розмірі 650 мільярдів доларів США, щоб допомогти задовольнити довгострокову глобальну потребу в доповненні резервів, одночасно підвищуючи прозорість і підзвітність у використанні СПЗ;
- *Підвищення ліквідності.* МВФ схвалив створення Лінії короткострокової ліквідності (SLL) для подальшого зміцнення глобальної мережі фінансової безпеки. Механізм є револьверним і поновлюваним механізмом підтримки для країн-членів з дуже сильною політикою та основними принципами, які потребують короткострокової помірної підтримки платіжного балансу;
- *Коригування існуючих кредитних угод.* МВФ розширює існуючі кредитні програми, щоб задовольнити нові нагальні потреби, що виникають у зв'язку з коронавірусом, таким чином дозволяючи спрямувати існуючі ресурси на необхідні витрати на медичні матеріали та обладнання та для стримування спалаху;
- *Політичні поради.* Оскільки МВФ відслідковує економічний розвиток і вплив пандемії на глобальному, регіональному та національному рівнях, він рекомендував політику, необхідну для подолання кризи, захисту найбільш уразливих верств населення та створення основи для економічного відновлення.
- *Розвиток потенціалу.* У відповідь на пандемію МВФ надавав консультації щодо політики в реальному часі та розвиток потенціалу для більш ніж 160 країн для вирішення нагальних питань, таких як управління готівкою, фінансовий нагляд, кібербезпека та економічне управління. Зокрема, Фонд співпрацює з податковими адміністраціями та бюджетними службами в багатьох країнах, щоб допомогти їм

відновити роботу та посилити підтримку підприємств і фізичних осіб без шкоди для гарантій безпеки та підзвітності. Технічні експерти МВФ також працюють з країнами над переглядом та оновленням їхніх стратегій управління боргом. МВФ зробив свої онлайн-курси доступними для урядовців і представників широкої громадськості з подовженими термінами реєстрації та завершення. Крім того, МВФ запустив свій навчальний канал на YouTube, пропонуючи короткі та цільові мікронавчальні відео за запитом [23].

Ключовим нововведенням у розпал COVID-кризи було те, що Фонд звернувся до учасників, які отримували екстрене фінансуваннявзяти на себе зобов'язання посилити гарантії управління та прозорості, пов'язані з використанням такого фінансування. Ці зобов'язання були розроблені, щоб уникнути уповільнення фінансування, водночас передбачивши підзвітність після цього. Конкретні заходи включали моніторинг та публікацію інформації про видатки в надзвичайних ситуаціях, публікацію контрактів про державні закупівлі та назви бенефіціарних власників фірм, які отримують такі контракти, а також посилення підзвітності шляхом проведення та публікації аудитів витрат, пов'язаних із надзвичайною ситуацією.

Більшість країн-одержувачів фінансування взяли на себе ці зобов'язання, а МВФ періодично публікує звіти про стан їх виконання. Співробітники МВФ також забезпечили розвиток потенціалу, щоб допомогти країнам зміцнити їхню здатність вирішувати такі питання, як бенефіціарна власність, підвищити фіскальну прозорість і звітність, а також посилити потенціал державних аудиторських установ.

Отже, МВФ вжив низку заходів, щоб допомогти збіднілим країнам світу боротися з наслідками пандемії COVID-19 для здоров'я та економіки. Завдяки позикам і списанню боргів країни змогли фінансувати важливі медичні ресурси, одночасно надаючи стимул для своїх економік. МВФ, Світовий банк та інші неурядові організації відіграють важливу роль у боротьбі з наслідками пандемії

COVID-19. Країни можуть продовжувати співпрацювати з цими організаціями, щоб відродити світову економіку після пандемії. Екстрене реагування на COVID-19 згорнулося, але Міднародний Валютний Фонд продовжує допомагати своїм членам подолати нові джерела нестабільності.

2.3 Боротба МВФ зі зміною клімату

Зміна клімату є явною та актуальною небезпекою для світової економіки. За даними Міжурядової групи експертів ООН зі зміни клімату, підвищення середньої температури поверхні планети з часів промислової революції оцінюється приблизно на 1°C і, як вважають, прискорюється [22]. Дійсно, більша частина потепління відбулася за останні 40 років, причому сім останніх років були найтеплішими. Без подальших дій щодо скорочення викидів парникових газів планета досягне температури, небаченої за останні 100 000

років, що може призвести до катастрофічних наслідків. Однак оцінити вплив зміни клімату на ВВП залишається важко. За даними однієї з найбільших перестрахових компаній світу Swiss Re (2021-2022), можна очікувати (за різними сценаріями) скорочення на 11-15% світового економічного виробництва до 2050 року порівняно з рівнем зростання без зміни клімату [21]. Нещодавні дослідження показують, що оцінені наслідки зміни клімату можуть бути ще серйознішими, беручи до уваги більш детальні прогнози динаміки клімату та наявність можливих переломних точок.

Зміна клімату створює три специфічні, але взаємопов'язані політичні виклики: пом'якшення наслідків зміни клімату, адаптація до зміни клімату (що включає підвищення стійкості) та управління ризиками переходу. Загалом, пом'якшена політика спрямована на стримування головних детермінантів зміни клімату, тобто викидів парникових газів. Адаптація до зміни клімату стосується екологічних, соціальних та економічних систем у відповідь на фізичні ризики, пов'язані зі зміною клімату. Адаптаційна політика включає стратегії нарощування фінансової стійкості шляхом збереження фінансової спроможності та забезпечення здатності справлятися з більш частими шоками з боку пропозиції і змінами відносних цін та стратегії нарощування фізичної стійкості. Зі свого боку, політика пом'якшення наслідків зміни клімату породжує ризики переходу внаслідок:

- змін у політиці, правилах і нормах, що регулюють шлях до низької інтенсивності вуглецю;
- потенційно руйнівних технологічних інновацій;
- змін в поведінці споживачів та інвесторів.

Ці ризики перехідного періоду можуть, наприклад, проявлятися у вивільнених активах або втратах від оцінки фінансових активів, перехідних втратах виробництва та несприятливих розподільних і соціальних наслідках. Управління переходом стосується політики, прийнятої для боротьби з цими ризиками. Чим більша ефективність політики пом'якшення та адаптації, тим

менш серйозними будуть фізичні наслідки зміни клімату, але тим складнішими будуть проблеми переходу. Нарешті, важливо мати на увазі, що вплив зміни клімату також залежатиме від конкретної ситуації в кожній конкретній країні.

Центральні банки також безпосередньо зацікавлені в вирішенні проблеми зміни клімату, оскільки це може різними способами вплинути на проведення монетарної політики та стабільність фінансової системи [8]. По-перше, зміна клімату безпосередньо впливає на інфляцію та інші макроекономічні змінні, які визначають монетарну політику. Крім того, зміна клімату може вплинути на передачу монетарних імпульсів через потенційно слабші фінансові ринки та слабший банківський сектор. У короткостроковій та середньостроковій перспективі прямі фізичні ризики та пов'язана з ними невизначеність можуть збільшити частоту потрясінь, що вражають економіку. Водночас, під час переходу до економіки з низьким або нульовим рівнем викидів вуглецю, інфляція також може зрости, якщо вищі ціни на енергоносії, викликані політикою пом'якшення наслідків, призведуть до вищих цінових очікувань. Обидва елементи можуть ускладнити визначення справжнього характеру потрясінь у відповідному горизонті політики. У середньостроковій та довгостроковій перспективі, пом'якшення наслідків зміни клімату впливає на бізнес-цикл (а, отже, на інфляцію) через перехід до вуглецево-нейтральної економіки. Цей перехід може призвести до впровадження нової політики та стати каталізатором технологічних змін. У довгостроковій перспективі можуть початися структурні зміни. Особливо за сценарієм погіршення стану клімату кліматичні ризики можуть спричинити серйозні потрясіння для виробництва та продуктивності, тим самим зменшуючи природну процентну ставку та зменшуючи можливості для використання звичайних інструментів монетарної політики. Нарешті, фізичні та перехідні ризики, пов'язані зі зміною клімату, можуть вплинути на оцінку активів і спричинити значні збитки серед фінансових установ та інших учасників ринку. Це підкреслює важливість підвищення здатності фінансової системи покривати ці втрати, тому зміна

клімату є важливою темою для багатьох центральних банків, у тому числі для ЄЦБ та національних центральних банків ЄС [20].

Про активну участь центральних банків у боротьбі зі зміною клімату свідчить створення Мережі центральних банків і наглядових органів для екологізації фінансової системи (NGFS). Створений у 2017 році, NGFS сьогодні є головним центром для просування аналітичної роботи та кращих практик у сфері зелених фінансів. Станом на 3 жовтня 2022 року він складався зі 121 члена та 19 спостерігачів, які охоплювали установи, включаючи МВФ і Групу Світового банку. Центральні банки також мають тісні інституційні зв'язки з Міжнародним валютним фондом (МВФ) і глибоко зацікавлені в його подвійній ролі як глобального центру валютної співпраці та як охоронця стабільності міжнародної валютної та фінансової системи.

Слід виділити два шляхи боротьби МВФ з кліматичною проблемою:

1. *Запровадження ціноутворення на викиди вуглецю.* Це один із головних пріоритетів багатостороннього нагляду Фонду, оскільки є найбільш прийнятним та ефективним засобом пом'якшення кліматичних змін. Поступове зростання цін на вуглець забезпечує найефективніший стимул для заміни енергії з високим вмістом вуглецю на енергію з низьким вмістом вуглецю або без вуглецю; воно також зменшує споживання енергії та сприяє енергоефективності та екологічним інноваціям.
2. *Створення внутрішньої підтримки для необхідних коригувань політики.* Зокрема, ця мета передбачатиме компенсацію домогосподарствам з низьким рівнем доходу за зростання цін на вуглець/енергію та допомогу підприємствам і працівникам у переході від діяльності з високою до низьковуглецевої. Цільове перероблення надходжень від ціноутворення на викиди вуглецю може зробити реформи ціноутворення на викиди вуглецю водночас спрямованими на підвищення справедливості та загалом на користь бідних.

Іншою стороною кліматичної небезпеки є її вплив на монетарну політику. Зміна клімату ставить перед макроекономічною та фінансовою політикою чималі виклики, включно з грошово-кредитною політикою, а саме зростання обсягів виробництва та нестабільність цін, збільшення ймовірності більших потрясінь, підвищення загальної невизначеності, зміни відносних цін та довгостроковий вплив на реальну процентна ставка.

Для того, щоб поради щодо клімату окремим членам МВФ з питань монетарної політики були корисними, вони повинні бути достатньо специфічними для кожної країни. З цією метою співробітники МВФ повинні добре розуміти вплив зміни клімату на країну (наприклад, щоб зосередитися на адаптації проти пом'якшення для політичних порад). Крім того, МВФ повинен пам'ятати про існуючі рамки внутрішньої політики (включаючи, зокрема, мандати монетарної політики) і переважну політику своїх членів щодо пом'якшення, адаптації та переходу. У тому ж ключі слід враховувати правові та інституційні особливості валютних союзів. Наприклад, різноманітний характер фізичних кліматичних ризиків, що впливають на країни-члени єврозони, може ускладнити надання цільових консультацій, а також формулювання єдиної монетарної політики [12].

Зокрема, будь-які рекомендації МВФ щодо зміни клімату та монетарної політики повинні враховувати конкретні повноваження та політичні рамки центральних банків. Основна відповідальність за кліматичну політику майже повсюдно лежить на урядах і парламентах. Центральним банкам необхідно брати до уваги питання зміни клімату у своїх зусиллях щодо досягнення цінової стабільності відповідно до мандатів монетарної політики, особливо в світлі відповідних фінансових і макроекономічних ризиків. Крім того, вони можуть діяти як каталізатори кліматичних змін у поведінці учасників фінансового ринку. [12]. Центральні банки можуть обирати різні стратегії щодо зміни клімату та монетарної політики, а також можуть мати різні права, варіанти та зобов'язання залежно від їх відповідних мандатів.

Фізичні ризики, пов'язані зі зміною клімату, і витрати на спричинений політикою перехід до економіки з меншим вмістом вуглецю можуть вплинути на фінансовий сектор та його стабільність різними способами. Зокрема, вони можуть призвести до змін в оцінці активів, що спричинить значні збитки серед фінансових установ або інших учасників ринку. Ці наслідки можуть бути посилені, якщо ризики є концентрованими, а ступінь взаємозв'язку між учасниками високий, або якщо вони викликають суттєве перебалансування портфелів серед інвесторі [16]. Тому надзвичайно важливо, щоб фінансова система мала високий ступінь стійкості, щоб вона була здатна поглинати втрати, які, в іншому випадку, також могли б вплинути на реальну економіку.

Отже, МВФ є багатосторонньою установою з глобальним охопленням. Тому, поряд з іншими міжнародними організаціями, вона відіграє важливу роль у вирішенні політичних викликів, спричинених зміною клімату. Усвідомлення ризиків, пов'язаних із кліматом, і можливостей для фінансового сектора відіграє важливу роль у вирішенні проблеми зміни клімату та підтримки екологічного переходу. Фінансова система світу на чолі з МВФ може сприяти такому переходу шляхом фінансування екологічної діяльності та інвестицій, які допоможуть зменшити викиди вуглецю.

РОЗДІЛ 3 РОЛЬ США В ДІЯЛЬНОСТІ МВФ

Після розпаду біполярної системи міжнародних відносин боротьба за вплив на глобальному рівні не припинилася, а значною мірою перемістилася з військово-політичної сфери в інший вимір. На сьогоднішній день управління та контроль над фінансовими потоками надають такі ж можливості для

відстоювання своїх інтересів на міжнародній арені як і військова міць. У таких умовах особливої значущості набувають глобальні фінансові інститути, найважливішим з яких є Міжнародний валютний фонд.

У свою чергу, Сполучені Штати Америки, адаптуючись до нових умов, залучають нові механізми для збереження свого світового лідерства. Взаємодіючи з МВФ, США часто використовують його як інструмент політичного впливу у світі, проте вплив США у Фонді через специфіку набору наявних коштів, макроекономічних факторів та глобальної валютно-фінансової ситуації є обмеженим. Сьогодні, незважаючи на кон'юнктуру світової політики та глобальної фінансової системи, що постійно змінюється, провідна роль США в МВФ залишається стабільною завдяки як комплексу важелів впливу та просування своїх політичних інтересів у МВФ, так і набору політекономічних засобів впливу на інші країни з метою формування їх позиції при вирішенні ключових проблем світової економіки та міжнародних відносин, що проявляється, зокрема, при голосуванні в ООН. У той же час вплив США в МВФ обмежений наявністю інтересів інших країн ядра капіталістичної системи світу. Існування таких меж впливу не дозволяє говорити про абослютність домінування США у вирішенні міжнародних валютно-фінансових та політичних проблем, однак Сполучені Штати відіграють провідну роль у рамках колективного лідерства розвинутих країн, інтереси якого формують напрямок діяльності Фонду.

Сполучені Штати мають два центральні інтереси у світовій економіці. По-перше, це підтримка максимальних темпів економічного зростання та зайнятості, які відповідають розумній стабільності цін. По-друге, це найширше можливе застосування ринково-орієнтованої політики, а не державного контролю та директив. Ці цілі, до речі, явно служать інтересам широкої національної безпеки та зовнішньої політики, а також економічним інтересам США. МВФ відіграє вирішальну роль у підтримці обох основних цілей. Коли країна-член просить МВФ про допомогу, щоб подолати кризу, Фонд створює

дві речі: фінансову допомогу та політичні вимоги. Обидва вони мають ключове значення для спонукання та надання можливості країні поступово пристосуватися до кризи та прийняти конструктивні, орієнтовані на ринок політичні заходи, а не драконівський контроль.

Наприклад, країна (чи то Мексика в 1994-95 роках, чи Корея в 1997-98 роках, чи Сполучене Королівство та Італія в 1992 році), переживає фінансову кризу, через нездатність більше оплачувати свої іноземні рахунки та стикається з різкою кризою та падінням обмінного курсу. Уряд повинен прийняти нову політику, щоб навести порядок в економіці. Але є два важливих питання:

1. Чи має країна вжити заходів, навіть драконівських, які б набули чинності негайно та чи може вона здійснювати коригування протягом певного періоду часу?
2. Чи має країна посилювати контроль над торгівлею та капіталом та чи може вона змінити ринкове середовище таким чином, щоб це призвело до адаптації більш економічно обґрунтованого, а отже, стійкого характеру?

МВФ відіграє вирішальну роль у відповідях на обидва запитання. Програма МВФ забезпечує зовнішнє фінансування, яке вирівнює кризову країну протягом проміжного періоду, що дозволяє поступово, а не різко вводити заходи коригування. Умови, пов'язані з цією програмою, вимагають від країни застосування обґрунтованих, орієнтованих на ринок заходів, а не «швидкого» контролю. По суті, МВФ є міжнародним кредитором останньої інстанції так само, як Федеральна резервна система є кредитором останньої інстанції під час внутрішніх фінансових криз Америки. Сполучені Штати дуже зацікавлені в цих внесках МВФ. Для них набагато краще, щоб кризова країна пристосовувалася поступово й постійно — за допомогою здорової бюджетної та грошово-кредитної політики, лібералізації торгівлі та інвестицій, а також необхідних структурних реформ, а не через контроль імпорту, ще різкіше знецінення валют і глибший економічний спад. Економічні та

зовнішньополітичні інтереси США опинилися б під загрозою, якби такі країни, як Мексика та Корея, були змушені піти останнім шляхом, за умови відсутності МВФ, який би вказав їм конструктивний напрямок. Звичайно, можна припустити, що самі Сполучені Штати чи хтось інший могли б надати необхідне зовнішнє фінансування та політичні поради замість МВФ. Проте лідери Сполучених Штатів навряд чи хотіли б покривати всі фінансові витрати чималих програм підтримки. Більше того, ймовірно, що будь-яка одностороння спроба США нав'язати умови адаптації зазнає невдачі або погіршить відносини з кризовою країною. Багатостороння інституція, членом якої є сама кризова країна, є оптимальним і, ймовірно, єдиним ефективним засобом для здійснення таких програм на даному етапі історії. Виходить, що нам довелося б створити МВФ, його не існувало.

Епоха валютно-фінансової гегемонії США завершилася в 1973 році з переглядом Бреттон-Вудської системи організації грошових відносин, і , з того часу, позиція США у питаннях міжнародних грошових відносин еволюціонувала в лідерство, яке передбачає співпрацю з іншими країнами, у тому числі й у рамках міжнародних фінансових інституцій. Таким чином, в умовах чинної Ямайської валютної системи в МВФ склалася практика «колективного лідерства» клубу США – ЄС – Японія, в якому США відіграють роль голови. Наявність меж впливу США в МВФ обумовлена, по-перше, квотою США в 16,75% голосів, що дає право вето лише на ключові рішення Фонду, тоді як більшість рішень у Фонді вимагають 50% або 70%. Таким чином, рішення щодо більшості питань у МВФ, з апаратної точки зору, можуть прийматися і без урахування думки Сполучених Штатів. По-друге, межі впливу США співвідносні з наявністю узгодженої позиції країн ЄС при голосуванні в МВФ, підкріпленій сукупною квотою країн ЄС у Фонді, що майже вдвічі перевищує квоту США (понад 30%) [4]. Це дає ЄС право вето не тільки при прийнятті рішень з питань особливої важливості, але й при голосуванні з питань, що потребують спеціальної 70% більшості (фінансовими та

операційними рішеннями та за рішеннями про зупинення права голосу тієї чи іншої країни-учасниці).

Повноваження країн-членів МВФ здійснюються за допомогою системи зваженого голосування, заснованої на розмірі вкладу країни в капітал, на відміну від системи «одна країна - один голос», яку використовує Генеральна Асамблея ООН. Маючи частку голосів, що перевищує 16.5 відсотків, Сполучені Штати можуть накладати вето на всі важливі рішення. Навіть офіційний Документи ООН засуджує цей аспект інституційної структури МВФ [15]. У ряді наукових робіт підкреслюється непропорційний вплив зовнішньої політики США на міжнародні організації.

Р. Вобель, А. Дреер і У. Сойлу показали, що персонал міжнародних організацій збільшується, якщо частка фінансування найбільшого вкладника (зазвичай Сполучених Штатів) зменшується та якщо ідеологічна орієнтація президента США зміщується вліво [5]. С. Гулд стверджував, що умови МВФ частково визначаються тим, що приватні банки прив'язують свої кредити до кредитів МВФ [6]. Інші стверджують, що уряд США визначає політику МВФ [19]. К. Оутлі наводить приклади того, як Сполучені Штати чинили тиск на МВФ з метою надання кредитів Аргентині в 1980-х роках і Мексиці в 1982 і 1985 роках [14]. С. Такер стверджує, що доступ до програм МВФ обмежений на користь країн, що підтримують зовнішню політику США [18].

Оутлі (2003) виявив, що ближчі союзники Сполучених Штатів отримали більші позики (особливо після закінчення холодної війни) [14]. Емпіричний аналіз Дреера та Штурма (2005) показали, що після отримання кредиту МВФ країни з більшою ймовірністю проголосують разом зі Сполученими Штатами на Генеральній Асамблеї ООН [7]. Прикладом також є Пакистан, який отримав кредити з низькими Умовами від МВФ після приєднання до очолюваного США альянсу проти Афганістану. Аналізуючи всі ці дослідження можна дійти висновку, що Сполучені Штати використовують у певній мірі свій вплив у Фонді для нав'язування власного політичного порядку денного.

Отже, постає питання: чи домінують США у МВФ? Так і ні. Ні, оскільки кожна країна має акції з правом голосу в МВФ, які точно відображають її участь в організації. Так, тому, що такий великий блок голосів фактично дозволяє США накладати вето на багато, але не на всі рішення. Звичайно, в ідеалі жодна країна не повинна мати права вето, але знову ж таки ефективне (не формальне) право вето природним чином виникає завдяки величезним внескам цієї країни. Отже, це вибір між більшою кількістю ресурсів у поєднанні з правом вето чи меншими ресурсами без права вето. На відміну від Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, де кожна країна має один голос, прийняття рішень у МВФ покликане відображати позицію кожної країни-члена у світовій економіці. Кожній країні-члену МВФ призначається квота, яка визначає її фінансові зобов'язання перед МВФ, а також право голосу. Щоб бути ефективним, МВФ має розглядатися як представник інтересів усіх його 187 країн-членів, від його найменшого акціонера Тувалу до його найбільшого - Сполучених Штатів.

Таким чином, вплив США в МВФ залишається стабільним, доки США зберігають роль лідера в клубі США – ЄС – Японія. Звичайно, у майбутньому можливий розкол ядра капіталістичної світ-системи. Однак, на сьогоднішній день, цьому перешкоджають два фактори:

- Євросоюз ще не досяг достатньої постійності у політичному та валютно-фінансовому відношенні;
- Європа на даний момент не готова забезпечувати власну безпеку, яка вимагатиме значного збільшення військових витрат, що поставить під загрозу досягнутий рівень соціальних гарантій у країнах ЄС тастане серйозним викликом європейської політекономічної моделі «функціонального соціалізму».

ВИСНОВКИ

Незважаючи на критику, МВФ відіграє важливу роль у міжнародній фінансовій архітектурі. Його первинні цілі залишаються актуальними для вирішення проблем, з якими стикається світова економіка сьогодні, і тих, які можуть виникнути в наступні десятиліття. Однак, враховуючи зміни у світовій

економіці, стає зрозумілим, що існує потреба продовжувати переоцінку його ролі в майбутньому.

Спочатку МВФ був створений для підтримки системи прив'язаних обмінних курсів. Коли ця система зламалася – йому довелось адаптуватись до світу великих і швидких потоків приватного капіталу. Хоча тенденцію до посилення інтеграції ринку капіталу навряд чи можна змінити, відповідні режими валютного курсу є предметом дебатів уже понад століття. Оскільки пропозиції щодо цільових зон і валютних союзів продовжують обговорюватися як засіб сприяння регіональній стабільності, не можна виключати, що фіксовані обмінні курси знову стануть більш важливою характеристикою глобальної фінансової системи в майбутньому. Фонд має бути достатньо гнучким, щоб продовжувати адаптуватися до цих та інших тенденцій у міру їх розвитку.

Аналіз антикорупційної та управлінської політики показує що Міжнародний Валютний Фонд активно надає консультації та поради урядам, спрямовані на формування прозорої економіки, а також проводить аудит та контроль за фінансами та витратами. Втім, прогрес у цьому напрямку залежить від готовності країн прислуховуватись та співпрацбвати.

Останні десятиліття відзначились потужними глобальними кризами, що дало можливість МВФ виконати свою роль та навіть розширити її. Аналіз глобального потепління та світової пандемії закріплює необхідність існування такої установи, яка може надати необхідні ресурси для відновлення та подолання кризи. Завдяки фінансуванню МВФ, багато країн отримали критично необхідну допомогу та змогли уникнути гірших наслідків. Надійна співпраця урядів з Фондом може допомогти уникнути глобальних криз і вчасно відреагувати на них.

Майбутня роль Фонду багато в чому є ендогенною. Вона розвиватиметься залежно від того, наскільки добре МВФ адаптується до змін у міжнародному середовищі. Ймовірно, що Фонд існуватиме в тій чи іншій формі в наступні десятиліття, але чи залишиться він актуальною інституцією, залежить від

рішень, прийнятих зараз і в майбутньому. Одна справа — вижити як інституція, але інша — вижити як інституція, яка заслуговує на довіру та продовжує бути корисною.

Фонд отримав як критику, так і похвалу за його зусилля сприяти фінансовій стабільності. Деякі економісти стверджують, що установа перебуває в розпалі серйозної трансформації, посилаючись на значне розширення можливостей кредитування, реформу управління та відхід від фундаменталізму вільного ринку. Проте інші припускають, що МВФ має піти далі у впровадженні змін, які покращать становище бідних у світі та гарантують актуальність фонду в мінливій глобальній економіці.

Очевидно, що Міжнародний Валютний Фонд відіграє вирішальну роль у консультуванні, інформуванні та допомозі країнам-членам досягти глобальної економічної стабільності та потужного та збалансованого економічного зростання. МВФ є провідною у світі багатосторонньою установою для сприяння стабільності на світових фінансових ринках. Ця необхідна функція лише посилилася після фінансової кризи, а зобов'язання США перед МВФ стрімко зросли. Маючи сотні мільярдів доларів, виділених МВФ, і право вето на важливі політичні рішення, Сполучені Штати відіграють величезну роль у діяльності МВФ та залишаються домінуючим гравцем у впливі на міжнародну політику.

Список використаних джерел

1. Бордо М., «Бреттон-Вудська міжнародна валютна система: історичний огляд», Серія робочих матеріалів Національного бюро економічних досліджень, робочий документ, – 1992р., № 4033.
2. Бордо М., Джеймс Х. Міжнародний валютний фонд: його сучасна роль в історичній перспективі // NBER: робочий документ. – 2000 р. – N 7724.
3. Ботон, Дж. (2000), «На північний захід від Суеца: криза 1956 року та МВФ», робочий документ 00/192, Міжнародний валютний фонд.
4. Бранднер П., Греч Х. Об'єднуюче представництво ЄС у МВФ. Аналіз виборчої сили / Федеральне міністерство фінансів: робочий документ. – 2009 р. – № 2.
5. Вобель Р., Дреер А., Сойлу У. «Зростання персоналу в міжнародних організаціях». Емпіричний аналіз. – 2005 р.
6. Гулд С. «Структура еволюційної теорії». – 2003 р.
7. Дреер, А. Штрум Р. «Емпіричний аналіз». – 2005 р.
8. ЄЦБ (2021) Підсумки роботи стосовно клімату. – Розділ 5.
9. Кенен, П. «Управління світовою економікою: п'ятдесят років після Бреттон-Вудса» Інститут міжнародної економіки, Вашингтон, округ Колумбія, вересень 1994 р.
10. Мішель Камдессю. Звернення до Економічної та Соціальної Ради ООН, 2 липня 1997 р.
11. Міжнародний валютний фонд 2002 р. Річний звіт.
12. Річний звіт Європейського Центрального Банку, – 2022р., с. 121
13. Уітлі, Джонатан «Боргові тягарі ринків, що розвиваються, можуть бути дуже заниженими», – 2020, Financial Times.
14. К. Оутлі, «Симуляція соціального досвіду», – 2003р.
15. Річний звіт Організації Об'єднаних Націй, – 2002, с. 112.
16. Патрік Болтон, «Центральний банк і фінансова стабільність епоху зміни клімату» – 2020 р.
17. Стігліц. Дж., «Глобалізація та її невдоволення», – 2002 р.

18. Такер С., «Висока політика кредитування МВФ», – 1999 р
19. Фрей Б. «Вартість цінових стимулів: Емпіричний аналіз витіснення мотивації», – 1997р. с. 121.
20. Рада керуючих Європейського центрального банку, URL: https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2021/html/ecb.pr210708_1~f104919225.en.html.
21. Офіційний сайт Страхової компанії Swiss R, URL: ehttps://www.swissre.com/
22. Міжурядова група експертів зі зміни клімату, URL: https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/#SPM.
23. Міжнародний валютний фонд, URL: https://www.imf.org/en/About/FAQ/imf-response-to-covid-19#Q1
24. ЮНКТАД (2020), «Шок від Covid-19 для країн, що розвиваються: на шляху до програми «все, що потрібно» для двох третин населення світу» Женева: Конференція ООН з торгівлі та розвитку.
25. Статті МВФ, URL: https://www.imf.org/en/Publications/Policy-Papers/Issues/2019/05/20/2018-Review-of-Program-Design-and-Conditionality-46910.
26. Фіскальний монітор, квітень 2020: Стримування корупції, URL: imf.org.
27. Статті угоди міжнародного валютного фонду https://www.imf.org/external/pubs/ft/aa/rus/index.pdf
28. https://www.imf.org/external/standards/agency.htm

Відгук керівника випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи

на тему "Лебт, дно призначення і його у орнаментовій підтримці твору палеових східних світу. Палеєва Адріана Ярославівна бакалавр є актуальною. Дослідження завдання дасть можливість і розширити у висновках. Основні висновки до опрацювання отримані. Дуже робота містить певні підрозділи: певна описовість окремої частини не підтримана, достатньо актуального практичного матеріалу. Робота рекомендується до захисту з позитивною оцінкою.

Керівник випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи _____ _____
(підпис) (ініціали)

Висновок кафедри про випускну кваліфікаційну (дипломну) роботу

Випускна кваліфікаційна (дипломна) робота здобувача вищої освіти

Палеєва Адріана Ярославівна

(прізвище, ініціали)

після попереднього захисту розглянута на засіданні кафедри, протокол від «10» 05 2023 № 12 допущена/не допущена до захисту на екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну роботу
здобувача вищої освіти Державного податкового університету
Калима Адріана Ярославовича
Міжнародний валютний фонд, його призначення, роль у фінансовій підтримці національних економік світу

Актуальність теми. Роль МВФ полягає в наданні обґрунтованих політичних порад членам для сприяння макроекономічній стабільності та запобігання виникненню криз а також у фінансовій підтримці країн-членів. Макроекономічна стабільність має вирішальне значення, оскільки вона є необхідною умовою забезпечення ефективного функціонування міжнародних фінансових і торговельних систем і досягнення кінцевих цілей економічного зростання і розвитку.

Наукова новизна полягає в аналізі еволюції ролі МВФ на основі реальних світових криз.

Якість проведеного аналізу проблеми, текстового та табличного матеріалу. Робота добре розкриває поставлену мету та узгоджується зі структурую. Текстовий та табличний матеріал оформлений на достатньому рівні.

Обґрунтованість пропозицій і висновків та їх практична цінність у роботі підприємства, установи, організації. Міжнародний валютний фонд відповідає за управління глобальним режимом обмінних курсів і міжнародних платежів, фонд змінив себе на ширшу й активнішу роль після краху фіксованих валютних курсів. Всі світові економічні процеси тією чи іншою стороною пов'язані з МВФ і від нього залежить наприямок їх вирішення.

Загальний висновок і оцінка роботи. У даній дипломній роботі проаналізовано різні етапи формування МВФ та досліджено її практичність та актуальність на основі реальних світових криз. Також, запропоновано механізми покращення ролі фонду та прописано його перспективи.

Рецензент д.е.н., доцент,
завідувач кафедри економіки, підприємництва
та економічної безпеки _____ Л.В. Слюсарева
(підпис, М.П.)

«10» 05 2023 р.

Державний податковий університет
Підпис Л.В. Слюсарева
засвідчую:
начальник відділу кадрів
«___» _____ 20___ р.

Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи

Кафедра міжнародних економічних відносин

ДОВІДКА
про перевірку курсової/випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи на академічний плагіат

П. І. Б. автора роботи

Калим Андріан Ярославович

Курс/група МЕБ-19-1

Тема випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи:
«Міжнародний валютний фонд, його призначення, роль у фінансовій підтримці національних економік світу»

П. І. Б. наукового керівника
Белінська Я. В.

Дата захисту
13. 06. 2023р.

За результатом перевірки оригінальний текст у роботі становить 97.24 % Відсоток схожості (складається з правомірних запозичень (посилання, цитування) і неправомірних запозичень (пояснення щодо відсотку тексту, який не є оригінальним (н/д, стаття або інші роботи автора, які є у базі, але вони не зазначені в літературних джерелах) 2.76 %, цитат 0.45%.

Провідний фахівець _____ Рябенко М.С.